

Serbia

**CENTAR ZA
BIHEJVIOALNU
GENETIKU**

**Potencijali volonterske nauke (eng. *citizen science*) -
primer projekta dnevnog praćenja emocionalnih reakcija
na pandemiju COVID-19**

Selka Sadiković

Centar za bihevioralnu genetiku

Filozofski fakultet, Univerzitet u Novom Sadu

Volonterska nauka (*citizen science*)

- Građanska naučna istraživanja
- Volonterska nauka
- Partnerstvo naučnika i volontera
- Demokratizacija nauke

Udruženja volonterske nauke

Udruženja

- European Citizen Science Association - ESCA
<https://ecsa.citizen-science.net/>
- Australian Citizen Science Association
<https://citizenscience.org.au/>
- United States' Citizen Science Association
<https://www.citizenscience.org/>

Internet portali

- Zunivers:
<https://www.zooniverse.>
- Volonterska nauka:
<https://www.citizenscience.gov/>
- SciStarter:
<https://scistarter.org/>
- ARCS:
<https://v-a.se/englishportal/projects/arcs/>

Nivo angažmana volontera/ki (Haklay, 2013)

Izvori
podataka

Distribucija
znanja

Participativni

Ekstremni

01

PRINCIPI VOLONTERSKE NAUKE

<https://ecsa.citizen-science.net/documents>

OTVORENA NAUKA - PRAKSA I PERSPEKTIVE

<https://open.uns.ac.rs/bitstream/123456789/16297/1/Otvorena%20nauka%20-%20praksa%20i%20perspektive.pdf>

02

Validnost podataka

- Kvanitativni podaci
- Protokol

Motivacija volontera

Očekivanja
Nivo angažmana
Fidbek

Dnevno praćenje emocionalnih reakcija na pandemiju izazvanu COVID-19 tokom vanrednog stanja u Republici Srbiji

primer projekta volonterske nauke

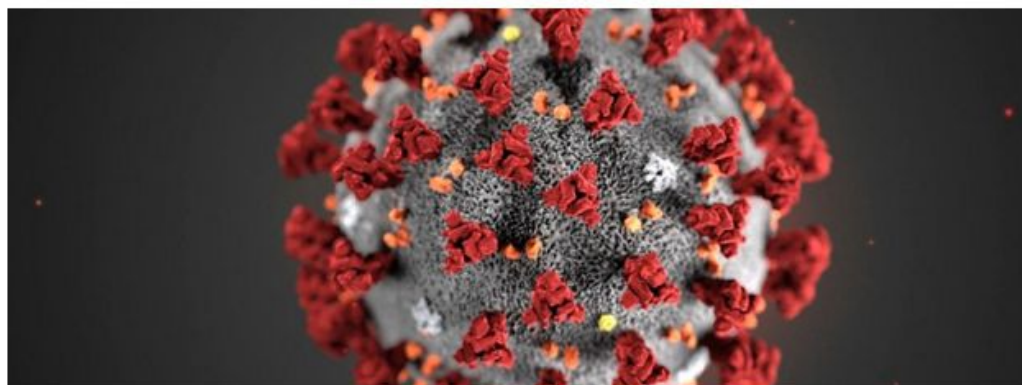

CENTAR ZA
BIHEJVIORALNU
GENETIKU

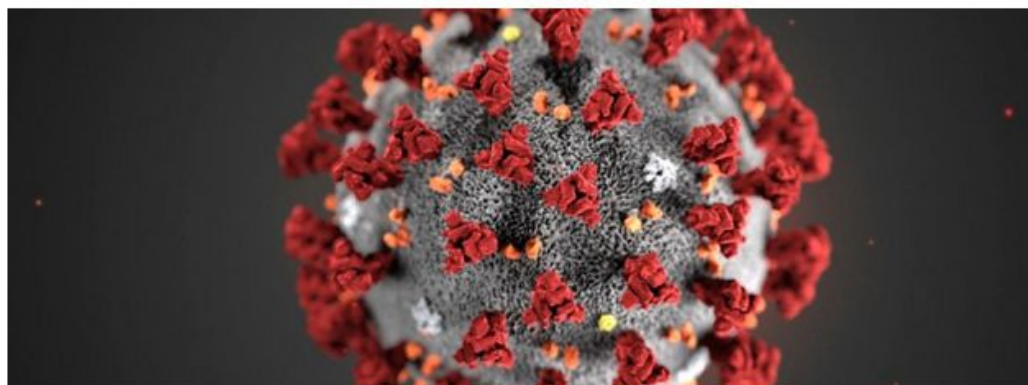
- Emocionalni i kognitivni aspekti blagostanja
- Adaptacija na kriznu situaciju
- Poverenje u informacije
- Sistemi podrške

Dnevno praćenje emocionalnih reakcija na pandemiju izazvanu COVID-19 tokom vanrednog stanja u Republici Srbiji

Dnevno praćenje emocionalnih reakcija na pandemiju izazvanu COVID-19 tokom vanrednog stanja u Republici Srbiji

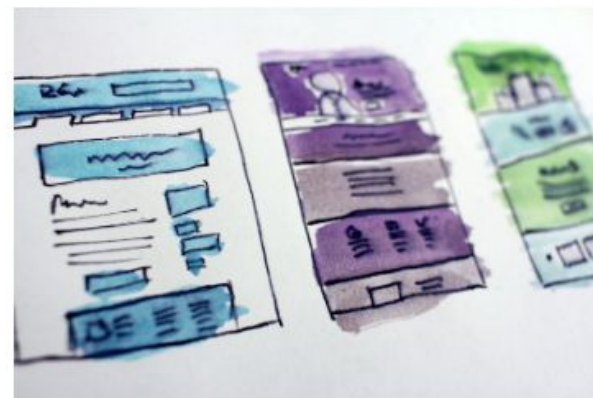
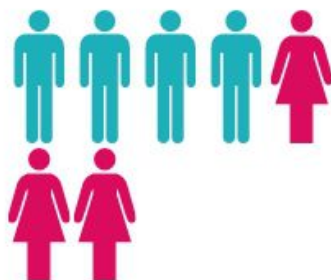
- 8 nedelja vanrednog stanja
- Online ispitivanje
- Oko 18500 odgovora (prosečno oko 530 dnevno)
- Oko 1550 ispitanika sa cele teritorije Republike Srbije
- Dnevne, nedeljne i mesečne ankete

Dnevno praćenje emocionalnih reakcija na pandemiju izazvanu COVID-19 tokom vanrednog stanja u Republici Srbiji

Volonteri - istraživači:

1. Osmišljavanje problem(a)
2. Promocija istraživanja
3. Motivisanje ispitanika
4. Diseminacijske aktivnosti

📅 **02.04.2020.**

Kako strukturirate svoje vreme i obaveze za vreme izolacije?

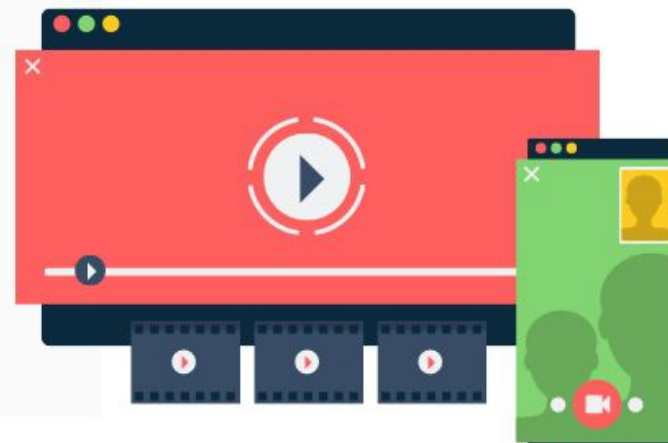
Rezultati našeg istraživanja pokazuju da našim ispitanicima generalno nije dosadno i da dobro strukturiraju svoju dnevnu i nedeljnu rutinu, čak i u uslovima vanrednog stanja. Najmlađoj populaciji (od 18 do 25 godina) najviše nedostaje druženje, ali i struktura obaveza koje inače imaju (odlazak na fakultet, posao, praksa).

Važno je znati:

Strukturiranje vremena za rad i učenje je jako važan deo strukturiranja vremena. Ali nemojte zaboraviti ni na svoje slobodne vreme! Sad kada ga nalzged imamo na pretek, dešava se da stalno nešto radimo i da se "zatrpavamo" obavezama. Odvojite vreme za sebe, ili vreme kada ne radite ništa. Odmor je važan deo svakodnevnice.

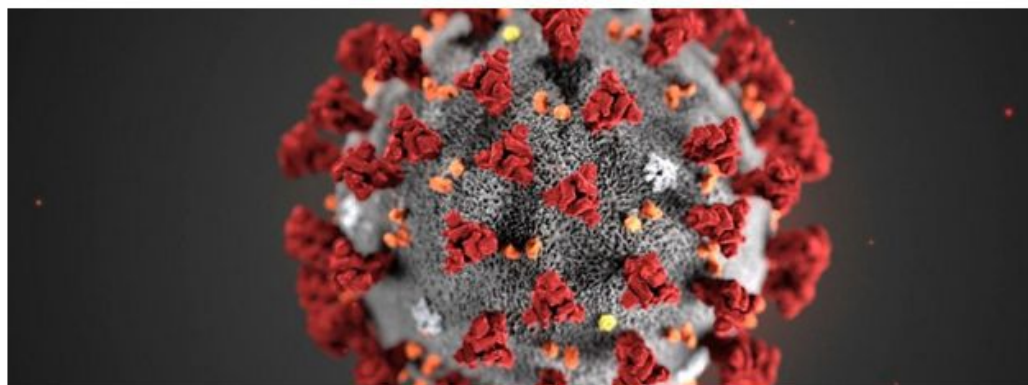

Slika 1. Strukturiranje vremena i obaveza tokom izolacije

Dnevno praćenje emocionalnih reakcija na pandemiju izazvanu COVID-19 - naučene lekcije

- Aktuelna tema
- Odsustvo dnevne rutine
- Artikulisan problem istraživanja i strategija prikupljanja podataka
- Mogućnost praćenja rezultata
- Tekstovi psiholoških objašnjenja reakcija ljudi na pandemiju COVID-19

Partnerstvo istraživača i istraživača-volontera

- Adresiranje važnih društvenih pitanja
- Forma aktivizma
- Razvoj akademskih (i drugih) veština
- Sertifikat i bedž o volontiranju

The screenshot shows the front page of a research article on the Frontiers in Psychology website. The journal title "frontiers in Psychology" is prominently displayed, along with the journal's impact factors (Impact Factor 2.067, CiteScore 3.2) and the specific journal title "Personality and Social Psychology". A navigation bar includes links for SECTION, ABOUT, ARTICLES, RESEARCH TOPICS, FOR AUTHORS, EDITORIAL BOARD, and ARTICLE ALERTS. The article title is "Daily Monitoring of Emotional Responses to the Coronavirus Pandemic in Serbia: A Citizen Science Approach", published in Front. Psychol. on 19 August 2020. The authors listed are Selka Sadiković, Bojan Branovački, Milan Oljača, Dušanka Mitrović, Dejan Pajić, and Snežana Smederevac. The article has received 3,292 total views. The page also features a "Check by Crossref" button and options to "Download Article" or "Export citation".

CENTAR ZA
BIHEJVIORALNU
GENETIKU

Veliku zahvalnost dugujemo našim istraživačima- volonterima:

Marku Miloševiću, Ivoni Jerković i Jasmini Pajić, studentima Odseka za psihologiju, Filozofskog fakulteta u Novom Sadu, Edit Vereš, psihološkinji iz Centra za socijalni razvoj – Complexus; Prof. dr. Silvani Andrić, sa Matematičkog fakulteta u Novom Sadu; Milica Ševkušić, sa Instituta tehničkih nauka, SANU; Prof. Dr. Sergeju Ostojiću, sa Fakulteta za sport i fizičko vaspitanje u Novom Sadu; Prof. Dr. Staniši Periću, sa Mašinskog fakulteta u Nišu; Prof. Dr. Kristini Randjelović, sa Filozofskog fakulteta u Nišu; Biljana Otasevic, psihologu iz HR sektora Vojski Srbije; Jasmini Grubin i Ministarstvu prosvete, nauke i tehnološkog razvoja RS, Savini Smederevac, studentkinji Fakulteta dramskih umetnosti u Beogradu, Urošu Mladenović, direktoru Teleport Teatra iz Paraćina, kao i studentima druge godine osnovnih studija Odseka za psihologiju, Filozofskog fakulteta u Novom Sadu.

Sjajnu diseminaciju rezultata omogućili su Univerzitet u Novom Sadu, Filozofski fakultet u Novom Sadu, Akademija Umetnosti u Novom Sadu, Centar za promociju nauke, Institut za molekularnu genetiku i genetički inženjering iz Beograda, Nacionalna Asocijacija praktičara/ki omladinskog rada - NAPOR, Novosadski Forum Mladih - NOF, Evropski Pokret u Srbiji, kao i mediji: Glas Amerike, TV Prva, Oradio i RadioAparat.

Serbia

CENTAR ZA
BIHEJVIOALNU
GENETIKU

Hvala vam na pažnji

<http://www.cbg.ff.uns.ac.rs/>

061/1433195

cbg@ff.uns.ac.rs

dr Zorana Đinđića 2, 21000 Novi Sad

<https://www.facebook.com/registarblizanaca.ff.uns/>

<https://www.instagram.com/registarblizanaca/>

<https://twitter.com/CBGNoviSad>